

СЕКЦІЯ 12. ПЕДАГОГІКА
SECTION 12. PEDAGOGY

УДК 37.091.3:004.42

JEL Classification: I21, I23

DOI: <https://doi.org/10.64076/eecsr251114.12>

Василиків І. Б.,
канд. пед. наук,
кафедра фундаментальних
дисциплін початкової освіти,
Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка, м. Дрогобич

**MICROSOFT WORD ЯК БАЗОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ**

Цифровізація освіти вимагає від сучасного педагога початкової школи високого рівня володіння інструментами інформаційно-комунікаційних технологій. В умовах реформування української школи, упровадження Концепції Нової української школи та оновлення професійних стандартів учителя Microsoft Word стає одним із ключових засобів забезпечення ефективної професійної діяльності педагога. Він поєднує інструменти для створення, редагування, структуризації, оцінювання й представлення навчального контенту, а також підтримує принципи цифрової компетентності, необхідної сучасному вчителю.

Педагоги початкової школи активно використовують Word для підготовки дидактичних матеріалів, інтерактивних завдань, документації, оцінювальних інструментів, планів уроків та індивідуальних освітніх траєкторій. Програма інтегрується з іншими сервісами Microsoft Office 365, дозволяє організовувати персональні навчальні середовища та забезпечує якісну комунікацію між учителем, учнями та батьками. Саме тому опанування Microsoft Word у процесі професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів є не лише важливою складовою освітнього стандарту, а й індикатором готовності педагога до використання цифрових технологій у професійній діяльності.

Microsoft Word у сучасній педагогічній освіті розглядається як універсальний інструмент опрацювання текстового контенту, побудови візуальних структур,

аналізу інформації та створення дидактичних ресурсів. Особливу роль він відіграє у формуванні цифрової компетентності майбутніх учителів, яка визначена професійним стандартом як обов'язковий компонент готовності до роботи в освітньому середовищі XXI століття.

Згідно з дослідженнями українських учених, цифрова компетентність педагога включає уміння працювати з електронними документами, створювати та адаптувати електронні навчальні матеріали, застосовувати хмарні сервіси та інтегровані технології [4]. Microsoft Word як частина екосистеми Office 365 забезпечує можливість формування персонального та групового навчального середовища, підтримуючи стандартизовані алгоритми організації освітнього процесу [1].

Для майбутнього педагога особливо важливими є можливості Word щодо:

- структурування навчального тексту;
- автоматизації оформлення згідно з вимогами ДСТУ та академічних стандартів;
- створення шаблонів навчальних матеріалів;
- редагування та рецензування документів;
- роботи з ілюстративним матеріалом (таблиці, схеми, рисунки);
- організації індивідуальної та групової роботи в хмарних сервісах.

Таким чином, теоретична база підтверджує, що Microsoft Word є базовим засобом цифрової діяльності педагога початкової школи.

Практичне застосування Microsoft Word у професійній підготовці педагога охоплює широкий спектр навчальних і методичних завдань. Насамперед Word є інструментом для створення текстових документів — планів уроків, конспектів, методичних рекомендацій, аналітичних довідок, звітів з педагогічної практики.

Важливим аспектом є використання шаблонів, стилів і макетів, що дозволяє студентам формувати власну систему організації навчального контенту. Це сприяє виробленню навичок структурно-логічного мислення, необхідних для створення якісних дидактичних матеріалів для учнів початкової школи.

Функція "Рецензування" активно застосовується під час перевірки студентських робіт, взаємооцінювання, виконання групових проєктів та роботи в хмарних документах Word Online. Це забезпечує розвиток комунікативної, рефлексивної та оцінювальної компетентностей.

Серед найпопулярніших практичних інструментів Microsoft Word у педагогічній освіті:

- SmartArt для створення схем та діаграм;
- Таблиці для формування опорних конспектів та завдань;

- Колонтитули для створення методичних документів за шаблоном;
- Вставка рисунків і фігур для створення карток, дидактичних ігор, візуальних матеріалів;

- Стилі і зміст для автоматизації оформлення студентських робіт;
- Захист документа для організації безпечної взаємодії у хмарному середовищі.

У контексті дистанційного та змішаного навчання Word виступає основним інструментом формування персонального навчального середовища (Bartolomé, 2017; Морзе, Співак, 2017), що дозволяє студентам організувати власну траєкторію професійного розвитку та навчальної діяльності.

Згідно з чинним професійним стандартом (2020), учитель початкової школи повинен володіти цифровими навичками, які включають роботу з електронними документами, використання хмарних сервісів, створення навчального контенту та організацію цифрової комунікації. Microsoft Word у цьому контексті виступає інструментом реалізації всіх зазначених компетентностей.

Уміння використовувати Word виокремлюється в таких ключових професійних сферах педагога:

1. Організаційно-методична діяльність. Підготовка навчальних програм, календарного планування, матеріалів до уроків, аналізу результатів навчання.

2. Навчально-пізнавальна діяльність учнів. Створення дидактичних матеріалів, робочих аркушів, інструкцій, інтерактивних завдань, матеріалів для дистанційного навчання.

3. Комунікація та співпраця. Використання рецензування, коментарів, спільної роботи у Word Online, створення інформаційних буклетів та повідомлень для батьків.

4. Індивідуалізація навчання. Формування персональних освітніх маршрутів, адаптація матеріалів для учнів з різними освітніми потребами.

5. Дотримання академічної доброчесності. Робота з посиланнями, бібліографічними списками, перевірка оригінальності, створення правильно оформлених документів.

Таким чином, робота в Microsoft Word стає індикатором готовності майбутнього педагога до впровадження цифрових технологій у початковій школі, до організації якісного сучасного освітнього середовища та до реалізації потреб Нової української школи.

Microsoft Word займає ключове місце в системі професійної підготовки сучасного педагога початкової школи, оскільки забезпечує поєднання текстових, графічних, аналітичних і комунікаційних можливостей. Його використання сприяє формуванню цифрової компетентності майбутніх учителів, розвитку навичок структурування інформації, створення дидактичних матеріалів та організації інтерактивного освітнього середовища. Інтеграція Word із сервісами Microsoft Office 365 розширює можливості педагога, дозволяючи організувати персональні та групові навчальні середовища, підтримувати дистанційне та змішане навчання, забезпечувати якісну комунікацію між учасниками освітнього процесу.

Отже, Microsoft Word є не лише текстовим редактором, а й сучасним педагогічним інструментом, який забезпечує ефективність підготовки та професійної діяльності вчителя початкової школи, відповідаючи вимогам цифрової трансформації освіти.

Список використаних джерел

1. Іванькова Н. А., Рижов О. А., Андросов О. І. Алгоритм формування групового та персонального навчального середовища... // Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. – 2020. – № 9. – С. 26–40. DOI: <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2020.9.3>.
2. Артеменко В. Б. Персональні навчальні середовища в дистанційному навчанні... // Матеріали IV МНПК FOSS Lviv 2014. – Львів, 2014. – С. 5–6.
3. Захар О. Г. Методична система підвищення кваліфікації вчителів інформатики... : дис. ... канд. пед. наук. – Київ, 2016. – 278 с.
4. Морзе Н. В. та ін. Опис цифрової компетентності педагогічного працівника... // Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. – 2019. – Спецвип. – С. 1–53. DOI: <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2019s39>.
5. Морзе Н. В., Співак С. М. Формування сучасного хмароорієнтованого персоналізованого освітнього середовища... // Open Educational E-environment of modern university. – 2017. – № 3. – С. 274–282.
6. Професійний стандарт за професіями "Вчитель початкових класів..." [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20>.
7. Шуляр В. І. Нооосвітній ландшафт... – Миколаїв: МОІППО, 2022. – 124 с.
8. Bartolomé A. Personal Learning Environments... IJEDICT, 2017, 13(2), 21–41.
9. Kuzminska O. Flipped learning: practical aspects // Journal of Information Technologies in Education. – 2016. – № 26. – С. 86–98.